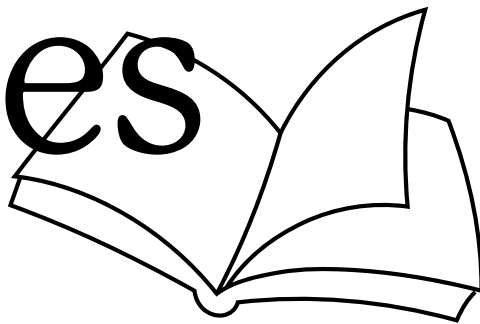

Histories Krant

Februari \ maart \ april – 2026

Driemaandelijks tijdschrift V.U.: Bart Blomme, Grasmarkt 61, 1000 Brussel. Afgiftekantoor: Antwerpen X, P 928058

pbpost
PB-PP|B-00000
BELGIEN)-BELGIQUE

Femke den Hollander

\ IN DEZE KRANT

Dag uit het leven van Geert, voorzitter Familiekunde Vlaanderen — p. 2

De coördinatoren van de Ferraris-wandelgids aan het woord — p. 3

Praktijktip: bereid je voor op de patrimoniumtaks — p. 6

Over-drager Leyla Yüksel — p. 7

IVY2026: tijd voor een dikke dankjewel

2026 is het Internationaal Vrijwilligersjaar – en dat laten we niet onopgemerkt voorbijgaan.

Erfgoed leeft dankzij vrijwilligers zoals jij: mensen die verzamelen, bewaren, onderzoeken, vertellen en beleven. Daarom is IVY2026 hét moment om stil te staan bij jullie engagement, niet alleen met woorden, maar ook met daden.

We geven 100 erfgoedverenigingen de kans om 250 euro te ontvangen voor een warm bedankmoment. Organiseer dit jaar een gezellige activiteit voor je vrijwilligers, leg het vast met enkele leuke beelden en stuur ons de factuur op.

Ontdek hoe jouw vereniging kan deelnemen: histories.pub/ivy2026.

HISTORIES

Wist jij dat...

Merovingische fibulae meer waren dan gewone spelden? Deze kleine speldjes, vaak versierd met glas, edelmetaal en geometrische patronen, hielden niet alleen je kleding op zijn plaats – ze toonden ook wie je was. Mode, status én identiteit in één sierlijk object!

\ COLUMN

Op stap met Ferraris

In 2026 zetten we vrijwilligers wereldwijd in de kijker: een internationaal feestjaar dat we bij Histories zeer serieus nemen. Maar als goede Bourgondiërs vinden we nog wel meer redenen om te vieren. Zo is het dit jaar ook drie eeuwen geleden dat Joseph de Ferraris werd geboren: de graaf die de eerste topografische kartering van de Zuidelijke Nederlanden realiseerde.

Zijn 275 handgetekende kaarten met daarop kerken, kastelen, boerderijen, molens en gehuchten vormen een rijke bron voor lokaal historisch onderzoek. Het inspireerde uitgeverij Lannoo en ons om samen met erfgoedvrijwilligers een wandelgids te maken op basis van de Kabinetskaart.

Ferraris kon in de achttiende eeuw terugvallen op een uitgebreide ploeg ervaren landmeters. Vandaag kunnen wij rekenen op een collectief van lokale deskundigen. Twintig vrijwilligers reageerden in september op onze oproep en leverden amper vijf maanden later 16 schitterende erfgoedwandelingen aan.

Zoals Claude en Ignace getuigen was het co-creatief proces geen 'walk in the park' maar een leerzaam en soms hobbelig pad. Het eindresultaat – een boek voor en door vrijwilligers – vind je vanaf mei in de boekhandel.

Wil je zelf op stap, dichtbij of op een onverwachte plek? Volg ons op Facebook en Instagram voor inspiratie, activiteiten en toffe acties rond het jubileumjaar.

— **Eva Wuyts (algemeen coördinator)**

\ DAG UIT HET LEVEN VAN

Geert, voorzitter van Familiekunde Vlaanderen

In november nam Geert Decoene het voorzitterschap van Familiekunde Mandel Leie op zich. Een maand later volgde ook Familiekunde Vlaanderen. Samen met het bestuur en de vrijwilligers trapte hij het jaar af tijdens de nieuwjaarsreceptie. Wij gingen er op bezoek.

🕒 17.00

Geert (rechts) verwelkomt ons in De Zilverlink in Roeselare. 'Over enkele uren stromen de eerste gasten al binnen,' zegt hij. Samen met het bestuur zet hij de laatste puntjes op de i.

🕒 19.00

'De receptie is een ideaal moment om bij te praten met onze leden en vrijwilligers,' vertelt hij. De nieuwjaarswensen vliegen in het rond. Ook de felicitaties voor Geerts voorzitterschap ontbreken niet. De sfeer is gezellig.

🕒 19.30

'Het is de eerste keer dat ik ga spreken als voorzitter,' lacht Geert. De speech is een moment om terug te blikken, vooruit te kijken en... om vrijwilligster Nadine in de bloemetjes te zetten. Als stille kracht achter de schermen steekt zij al jaren de handen uit de mouwen om de werking vlot te laten lopen.

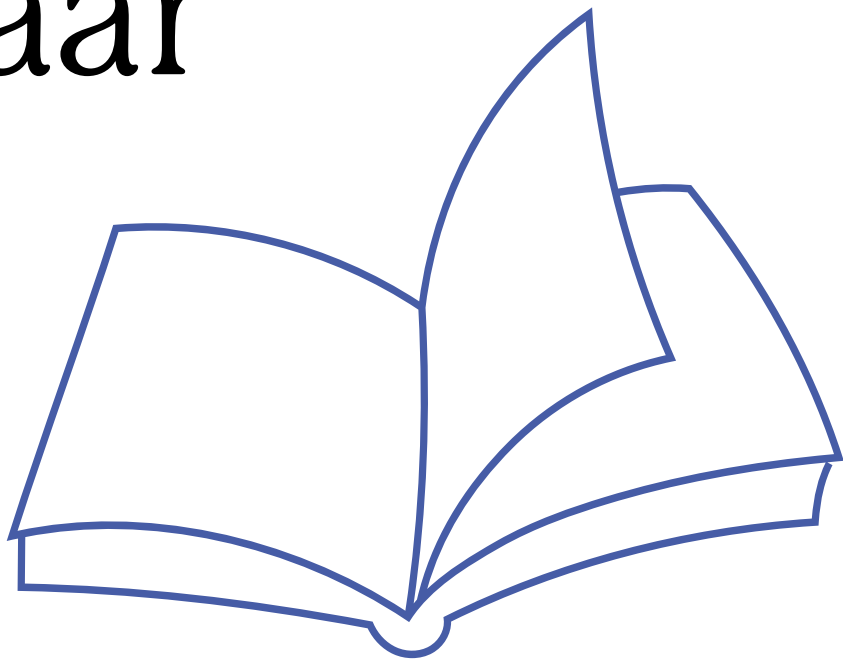

🕒 21.00

Geert kijkt tevreden rond. Het was een geslaagde avond. 'Ik voel me enorm gesteund als voorzitter van Familiekunde Mandel Leie en Familiekunde Vlaanderen. Je kan je werk enkel doen als er mensen achter je staan die in je geloven. Zonder onze vrijwilligers zouden we niet ver geraken,' besluit hij.

Ferrarisjaar, vrijwilligers- jaar

In samenwerking met Lannoo geven we in mei een wandelgids uit die gebaseerd is op de achttiende-eeuwse Ferrariskaart. De gids is een samenwerking van vrijwilligers uit heel Vlaanderen. Coördinatoren Claude Anthierens en Ignace Hooftman nemen ons mee achter de schermen van dit bijzondere project.

DE KRACHT VAN DIVERSITEIT

De gids groeide uit tot een co-creatief project waarin erfgoedvrijwilligers samen wandelingen bedachten, uitschreven en elkaar onderweg ondersteunden, ook al kenden ze elkaar vaak alleen digitaal.

De kracht zit hem in de diversiteit: elke auteur brengt een eigen stem, achtergrond en regio mee. Zo ontstond een gids die niet één, maar veel perspectieven verzamelt.

STRAKKE LEIDING, VEEL VRIJHEID

Als coördinatoren stonden Claude en Ignace dicht bij de auteurs en namen ze de redactie en feedback op zich. Ze hielpen met structuur, planning en het behoud van een uniforme opmaak. 'Het is niet eenvoudig om vrijwilligers te vragen rekening te houden met specifieke richtlijnen,' meent Ignace, 'maar uiteindelijk worden ze beloond met een prachtig resultaat.'

Net als de kaartmakers van Ferraris begonnen de auteurs telkens met een blanco blad – of letterlijk: in het veld. Zij beslisten welke weg werd genomen en wat aandacht krijgt.

'Schrijf voor en mét iedereen'

— Ignace Hooftman

VRIJWILLIGERSWERK: KOSTBAAR EN WAARDEVOL

Vrijwilligerswerk is een kostbaar goed, zeggen Claude en Ignace. 'Je hebt maar 24 uur per dag, maar er blijft toch ruimte om iets voor een ander te doen.'

Voor hen gaat vrijwilligerswerk verder dan samenwerken: het betekent ook van elkaar leren en met een ander rekening houden. Deze wandelgids laat zien hoe waardevol dat is.

Net zoals Ferraris kon vertrouwen op een team van kaartmakers en militairen, kunnen wij in Vlaanderen rekenen op een warm en breed netwerk van vrijwilligers.

De Ferraris wandelgids
ligt vanaf mei in de
boekhandel.

Medewerker in de kijker: Sajara Muhammetova

Sajara Muhammetova is communicatiemedewerker bij Histories. Samen met haar collega's zet ze zich in om jullie te informeren en te inspireren via nieuwsbrieven, sociale media en de krant. Met een open blik trekt ze het land rond, altijd op zoek naar verhalen die tonen hoe erfgoed leeft bij mensen.

Hoe ben je bij Histories terechtgekomen?

Ik heb Oost-Europese talen en culturen gestudeerd en ben altijd gefascineerd geweest door een mengelmoes van culturen. Dat zie je ook hier in België: verschillende gemeenschappen, elk met hun eigen tradities. Ik ben opgegroeid met een mama die veel vertelde over de cultuur en gebruiken in Kazachstan. Dat heeft ervoor gezorgd dat ik het belangrijk vind dat mensen weten waarom ze doen wat ze doen.

Sinds ik bij Histories werk, heb ik enorm veel geleerd over erfgoed. Je denkt dat je het kent, maar eigenlijk zit het vaak in de kleine hoekjes. Mijn horizon is hier echt verbreed.

Wat vind je het leukste aan je job?

Erfgoedvrijwilligers ontmoeten daar waar hun erfgoed leeft. Mijn allereerste bezoek aan een erfgoedvrijwilliger was bij Philip, de regisseur van de Krakelingenstoet. Dat was meteen zo inspirerend. Sindsdien heeft elke ontmoeting, van de eerste tot de laatste, me iets bijgebracht. Onlangs stond ik in een kerk en zag ik een wapenschild. Meteen moest ik denken aan Stefaan Crick, die me daar alles over vertelde tijdens een interview. Dat typeert deze job: je kijkt anders naar de wereld.

Je werkt mee aan een bijzonder project. Kan je daar iets meer over vertellen?

Dat klopt. In 2025 heb ik samen met enkele collega's hard gewerkt aan een boek dat we dit najaar uitbrengen samen met Uitgeverij Lannoo.

In dit boek brengen we 70 verhalen van gewone mensen met een buitengewone passie voor lokaal erfgoed en geschiedenis. Wat mij zo raakt, is hoe oprecht die verhalen zijn. De vrijwilligers vertellen niet vanuit een ivoren toren, maar met hun voeten in het erfgoed, midden in hun dagelijkse praktijk.

Het wordt een warm eerbetoon aan de duizenden vrijwilligers die vandaag zorgen dat we morgen nog weten waarom we doen wat we doen. Voor mij persoonlijk was het ook bijzonder om te ontdekken hoeveel plezier ik haal uit schrijven. Ik heb altijd graag gelezen, maar nu weet ik dat ik het ook fijn vind om verhalen te mogen vastleggen en door te geven.

Waar kijk je het meest naar uit in 2026?

De lancering van het boek. Ik kijk ernaar uit om de vrijwilligers opnieuw te zien. Het voelt echt als een cadeau voor en door erfgoedvrijwilligers. Tegelijk is het ook een mooi instapboek voor mensen die nog weinig van erfgoed in Vlaanderen kennen.

Zijn er nog zaken waar je naar uitkijkt?

Ik kijk uit naar elke nieuwe krant. Je ontdekt telkens waar collega's en vrijwilligers mee bezig zijn. Wij schrijven wel, maar het zijn hun praktijken en verhalen die centraal staan. Dat iedereen samen aan één ontwerptafel zit vind ik heel waardevol.

Maak van IVY2026 een topjaar

Tijdens het Vrijwilligersjaar zetten we meer dan ooit erfgoedvrijwilligers centraal: mensen die met hun inzet, kennis en passie erfgoed levend houden in Vlaanderen en Brussel.

Een van de hoogtepunten tijdens IVY2026 is de lancering van een boek vol verrassende erfgoedverhalen, verteld door erfgoedvrijwilligers zelf. Van reuzendragers tot steltenlopers, van volkskundigen tot gepassioneerde onderzoekers van lokale geschiedenis: samen vormen zij

het kloppend hart van ons erfgoed. We stellen het boek voor tijdens het Histories Festival op 10 oktober.

Daarbovenop organiseren we tal van gratis activiteiten, zoals een studie- en netwerkdag voor erfgoedtijdschriften en jaarboeken in Antwerpen, met exclusieve rondleiding in de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, en verdiepende studiedagen rond metaaldetectie en de Merovingische periode. **Ontdek alles wat IVY2026 te bieden heeft op histories.pub/ivy2026.**

Onze vormingen

\ VORMING

Zo maak je een goede erfgoedwandeling

Ontdek in deze vorming hoe je wandelroutes maakt die helder, informatief én afgestemd zijn op je publiek. Ga op pad tijdens een testwandeling, ervaar wat wel en niet werkt en krijg tips om je eigen wandelingen te verbeteren.

📅 18-02-2026

📍 Aarschot

\ WEBINAR

Cybersecurity voor erfgoedvrijwilligers

In dit gratis webinar leer je phishing- en fraudemails herkennen, krijg je praktische tips om je data te beveiligen en weet je wat te doen als er iets misloopt. Geen moeilijke IT-praat, wel heldere uitleg die je meteen kan toepassen.

📅 07-03-2026

📍 Online

\ STUDIEDAG

Metaaldetectie en de Merovingische periode

Ben je benieuwd wat Merovingische vondsten ons vertellen over het verleden? Dan is dit iets voor jou! Je leert van experts en ontdekt hoe je deze vondsten herkent en bewaart.

📅 14-03-2026

📍 Sint-Niklaas

\ (HER)BEKIJK

Webinars over bestuurlijke en organisatorische thema's

Van de patrimoniumtaks tot boekhouding: in 2025 organiseerden we 6 webinars boordevol tips en tools om je administratie correct en overzichtelijk te houden. Kon je er niet bij zijn? Geen probleem! Bestel de opnames en bekijk ze wanneer het past.

📍 histories.pub/opnames

\ TERUGKOMSESSIE

Stel je bestuurlijke vragen tijdens onze terugkomssessies

Zit je na het bekijken van de opnames nog met vragen? Of wil je dieper ingaan op een onderwerp? Schrijf je in voor een van de terugkomssessies, krijg advies op maat en blijf up-to-date.

📅 Meerdere data

📍 Online

Ontdek al onze vormingen

Bereid je voor op een zorgeloze aangifte van de patrimoniumtaks

Is jouw vereniging een vzw? Dan moet je jaarlijks rekening houden met de patrimoniumtaks. Deze geldt voor alle bezittingen van je vzw: onroerende goederen (bv.: gebouwen), roerende goederen (bv.: laptops), immateriële goederen (bv.: auteursrechten) en geldbeleggingen (bv.: obligaties). Dien je de taks niet, verkeerd of te laat in? Dan kan dat nadelige gevolgen hebben. Volg dit stappenplan en dien de patrimoniumtaks zonder stress in.

Stap 1: Inventariseer en waardeer

Inventariseer en waardeer **alle bezittingen van je vzw** jaarlijks op 1 januari. Gebruik hiervoor de verkoopwaarde. Dit is niet hetzelfde als de boekhoudkundige waarde; je kan de boekhoudcijfers dus niet kopiëren.

In twee gevallen mag je bepaalde lasten of kosten aftrekken van je bezittingen:

- als je vzw een hypothecaire lening heeft
- als je vzw algemene legataris is van een erfenis

Stap 2: Bereken de taks

Bij de patrimoniumtaks geldt er een **vrijstelling** van 50.000 euro. Dat betekent dat je op de eerste 50.000 euro van je bezittingen geen belasting betaalt. Per schijf is er een hoger percentage van toepassing.

Bekijk de tarieven op onze website. Kom je uit op een waarde onder de 50.000 euro? Dan moet je geen aangifte doen.

Stap 3: Vul je aangifteformulier in

Is de totale waarde van de bezittingen van je vzw boven 50.000 euro? Dan moet je een aangifte invullen. Hiervoor gebruik je het **formulier 187**.

Op dat formulier lijst je al je bezittingen op en schat je de verkoopwaarde in. Tel de waarde van al je bezittingen op, pas de juiste tarieven toe en dien de aangifte in. Hoe? Stuur het met de post op naar je regionaal kantoor Rechtszekerheid of dien het digitaal in via MyMinfin.

Stap 4: Betaal de patrimoniumtaks

Na het indienen van de aangifte, krijg je een bankrekeningnummer toegestuurd waarop je de patrimoniumtaks **voor 31 maart** betaalt.

Ga je niet akkoord met de berekening van de taks, dan kan je een klacht indienen. Doe dit via MyMinfin of stuur een brief naar het regionaal kantoor Rechtszekerheid. Let op: je moet de taks nog altijd betalen binnen de termijn, ook als je niet akkoord gaat.

Vind meer informatie, alle tarieven en handige voorbeelden op onze website:

histories.pub/patrimoniumtaks

\ NIEUWS

Kom jij naar het Congres van Familiekunde Vlaanderen?

Familiekunde Vlaanderen organiseert haar jaarlijks congres op zaterdag 21 maart 2026 in Kortrijk. Verwacht boeiende lezingen, een boekenbeurs en verrassende infostanden. Schrijf je in voor 21 februari 2026.

➡ familiekunde-vlaanderen.be/congres2026

Maak kans op een subsidie van 50.000 euro

Hou jij je bezig met archeologisch, bouwkundig, landschappelijk of varend erfgoed? Agentschap Onroerend Erfgoed zoekt creatieve publieksprojecten die erfgoed tastbaar maken voor kinderen en jongeren. Dien jouw projectvoorstel in en ontvang tot 50.000 euro subsidie.

➡ onroerenderfgoed.be/nieuws

Geef Norouz de erkenning die het verdient

Norouz is een eeuwenoud lentefeest dat draait om vernieuwing, verbondenheid en respect voor de natuur. Het wordt wereldwijd door meer dan 300 miljoen mensen gevierd. Ondanks zijn rijke traditie en betekenis is dit erfgoed nog niet door iedereen in Vlaanderen gekend. Daarom hebben we jouw steun nodig om Norouz de erkenning te geven die het verdient.

➡ histories.pub/norouz-petitie

Ontdek de Digitale Leeszaal van Centrum Agrarische Geschiedenis

Snuister in meer dan 158.000 pagina's uit landbouwtijdschriften en vind eenvoudig namen, plaatsen en gebeurtenissen terug voor jouw historisch of genealogisch onderzoek.

➡ cagnet.be

Meer nieuws en recente ontwikkelingen op onze website: histories.be/nieuws

\ OVER-DRAGER

Burgerplicht vzw brengt Gentenaren samen rond Iftar

In de rubriek 'over-dragers' spreken we met en over dragers van rituelen, tradities of feesten. We noemen hen dragers, omdat ze hun praktijk in leven houden door die zelf uit te voeren en door ze op anderen over te dragen. In deze krant vertelt Leyla Yüksel, oprichtster van Burgerplicht vzw, hoe Iftar een verbindend ritueel kan zijn.

Wat is Iftar?

Iftar is de maaltijd waarmee de moslimgemeenschap tijdens de ramadan het vasten verbreekt. Het is dan gebruikelijk om anderen uit te nodigen en samen de ervaringen van de dag te delen. Die gezamenlijke maaltijd, waar soms grote groepen zich bij aansluiten, wordt Iftar genoemd.

Het begin van een duurzame vereniging

Burgerplicht vzw ontstond als een tijdelijke solidariteitsactie tijdens de coronapandemie, maar groeide al snel uit tot iets duurzaam. Vandaag zet de vereniging in op participatieve en verbindende projecten rond cultuur, gezondheid, onderwijs en armoedebestrijding, telkens met en voor Gentenaars.

Talenten benutten

Achter Burgerplicht zit een grote en diverse vrijwilligersploeg. De werking vertrekt steeds vanuit de talenten en interesses van de vrijwilligers. 'Kijk naar ieders talenten, laat vrijwilligers zelf kiezen waar ze aan bijdragen, en zorg dat iedereen zich welkom voelt,' benadrukt Leyla. Door duidelijke taken af te bakenen en mensen bewust te laten kiezen voor wat ze zich inzetten, voelen de vrijwilligers zich betrokken en gewaardeerd.

Een verbindend ritueel

Een van de bekendste initiatieven van Burgerplicht zijn de Iftarafels, zoals Life Iftar, in samenwerking met Kom op tegen kanker.

Iedereen kan er aanschuiven, ongeacht of je vast of niet. De avond start met gesprekken en debatten om kanker bespreekbaar te maken. Daarna schuift iedereen aan tafel.

Aan tafel

De avond volgt traditionele rituelen: het vasten wordt verbroken met dadels en water en de imams oproep tot gebed markeert het begin van de maaltijd. Ook na de maaltijd is er ruimte om samen na te tafelen met Turkse thee, koffie en traditionele desserts.

'De gerechten, rituelen en sociale codes maken van Iftar immaterieel erfgoed, dat niet alleen binnen de moslimgemeenschap wordt doorgegeven, maar ook anderen laat kennismaken met nieuwe tradities,' zegt Leyla fier.

'Tijdens de maaltijd ontmoeten mensen elkaar die anders nooit samen aan tafel zouden zitten,' vertelt Leyla. De impact reikt dan ook verder dan het breken van de vasten alleen. De Iftar-tafels brengen gemeenschappen samen en vormen vaak het vertrekpunt voor nieuwe initiatieven. Het is een laagdrempelig en verbindend ontmoetingsmoment voor een divers publiek.

Meer dan een maaltijd

Iftar vat voor Leyla dan ook perfect samen waar Burgerplicht voor staat: het is een moment waarop muren verdwijnen, mensen delen wat ze hebben én de kans krijgen iets moois te doen.

\ IN DE KIJKER

Jouw foto op deze pagina?

Stuur een foto van jouw activiteit met korte omschrijving naar nieuws@histories.be

← De Federatiedag van Reuzen in Vlaanderen vzw bracht reuzendragers en -bouwers samen in Halle. Ze vierden de 15e verjaardag van de koepel en de 10-jarige erkenning van de reuzencultuur als immaterieel erfgoed.

↓ De Juliaan Claerhout-kring plaatste met Werkgroep Erfgoed Wielsbeke en de gemeente 17 borden op historische locaties in Wielsbeke. Voorzitter Istvan Deblanck en redactielid Monique Claerhout staan rechts op de foto.

← Heemkundigen Kristof en Thomas wekken met hun podcast 'Over de Meet' grensverhalen tot leven. Ze brengen drama, lef en misdaad uit eigen streek op een razend spannende manier naar hun luisteraars.

↑ Tijdens het Toekomstatelier testten we onze kennis van immaterieel erfgoed met een toffe quiz. Kristof, Johan en Thomas kroonden zich tot winnaars en namen de felbegeerde Manneken Pis-trofee mee naar huis.

→ Frederik (Heemkundige Kring Huldenberg) bracht de KW-linie bunker LW11 opnieuw onder de aandacht. Samen met lokale partners werd de bunker heropend met een permanente minitoonstelling over WOII.

HISTORIES

Vlaanderen
verbeelding werkt

OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Al meer dan 4.000 abonnees op onze maandelijkse nieuwsbrief boordevol erfgoednieuws. Kom jij er ook bij?

➔ histories.be/nieuwsbrief/

